

УДК 342.55(477)

Т.І. ГУДЗЬ, Харківський національний університет внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОЇ МІЛІЦІЇ (МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ) В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Ключові слова: реформа, публічна влада, територіальна організація влади, місцеве самоврядування, муніципальна поліція

Започаткована в нашій державі політична реформа охоплює здебільшого владні механізми загальнодержавного рівня. Проте, як свідчить і світовий і вітчизняний досвід державотворення, системні реформи не можуть залишати без змін владні відносини на територіальному рівні. Тому політична реформа має знайти своє логічне продовження та завершення вдосконаленням владних відносин на рівні області, району, міста, села та селища, адже на цьому рівні більш за все проявляється дієвість та ефективність влади, її здатність продемонструвати свої можливості через своєчасне та якісне надання необхідних управлінських послуг населенню. Саме цього і вимагають базові засади демократизації влади відповідно до вимог європейських стандартів.

Аналізу проблем реформування територіальної організації публічної влади у науковій літературі приділялась певна увага. Зокрема, цим питанням присвячені роботи М. О. Баймуратова, О. В. Батанова, В. С. Журавського, В. В. Кравченка, В. С. Куйбіди, П. М. Любченка та ін. Проте при розгляді даної проблеми основна увага була прикута до теоретико-методологічних зasad реформування територіальної організації публічної влади в Україні, що зумовлює актуальність теми даної статті, її значення для вітчизняної муніципа-

льно-правової теорії та практики. Тому метою даної статті є з'ясування проблем та перспектив розвитку муніципальної поліції в умовах реформування територіальної організації публічної влади в Україні.

Існуюча система територіальної організації влади є неефективною і може привести до непередбачуваних соціально-економічних і політичних наслідків. Це зумовлюється ігноруванням необхідності формування дієздатних територіальних громад, дуалізмом виконавчої влади та місцевого самоврядування на обласному і районному рівнях, закладеним у Конституції і законодавчих актах України, дублюванням повноважень органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, переважанням у законодавстві делегованих повноважень над власними щодо органів місцевого самоврядування, невизначеністю фінансово-економічних основ місцевого самоврядування через недосконалість Бюджетного кодексу [1, с.284]. Всі ці фактори зумовлюють необхідність комплексного реформування територіальної організації публічної влади.

Крім того, система адміністративно-територіального устрою України не дозволяє сформувати такі територіальні громади, які б володіли достатніми матеріальними, фінансовими ресурсами, територією та об'єктами соціальної інфраструктури, необхідними для ефективного виконання завдань та повноважень місцевого самоврядування, делегованих повноважень.

«Реформа» (від лат. *reformare* – перетворювати; англ. *reform*; фр. *reforme*) – здійснюване державою перетворення, зміна, перебудова будь-якої сфери суспільного або державного життя [2, с.757]. Для реформ характерні поступові зміни, в її програмі акцент робиться на доведення намічених цілей до кінця, комплексність змін, що плануються.

Територіальна організація влади є одним із важливих наукових понять у державному управлінні. Воно вживається як у широкому, так і у вузькому розумінні. У широкому розумінні воно охоплює всі аспекти територіального поділу влади, форми її організації, ре-

гіональні відмінності в системах організації влади, розселення людей, взаємовідносини суспільства й природи, а також проблеми регіональної соціально-економічної політики. У вужчому розумінні воно включає такі категорії, як адміністративно-територіальний устрій держави, регіональне управління державними справами, формування територіальних державних організаційно-управлінських структур, визначення територіальних об'єктів управління [1, с.285].

На даний час в Україні існує досить консервативна модель місцевого самоврядування, за якої місцеве самоврядування здійснюється лише на рівні територіальних громад, а на рівні регіонів – областей і районів – воно має фактично символічний характер. Однак повноцінна система місцевого самоврядування повинна діяти на усіх рівнях організації суспільства. Як зазначають М.О. Баймуратов та В.А. Григор’єв, на сьогодні в Україні діє модель місцевого самоврядування, побудована на принципах сильної централізації влади. Упровадження цієї моделі не тільки себе не виправдало, але й загальмувало процеси децентралізації та деконцентрації державної влади, а значить й становлення публічної самоврядної влади, серйозно позначившись на економічному та політичному благополуччі Української держави. Органи місцевого самоврядування були позбавлені необхідних повноважень або можливостей для їх реалізації, а в підсумку й управлінської самостійності та фактично відсторонені від вирішення місцевих проблем [3, с.26].

На думку О.В. Батанова, впровадження в Україні відомого світовій муніципальній практиці принципу повсюдності місцевого самоврядування створило б правові умови для активізації життєдіяльності територіальних громад, чіткі територіальні межі їхньої муніципальної діяльності, сприяло б децентралізації публічної влади, розмежуванню функцій та повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, розширенню самостійності й відповідальності територіаль-

них громад у вирішенні завдань життєзабезпечення і розвитку територій міст, селищ та інших населених пунктів з урахуванням місцевої специфіки, соціально-економічних особливостей і культурно-історичних традицій громад і регіонів. Зокрема, надання представницьким органам місцевого самоврядування на регіональному рівні (районним та обласним радам – за умовою збереження відповідних назв цих суб’єктів, або іншим органам регіонального представництва територіальних громад) права на утворення власних виконавчих органів перетворило б ці органи на самодостатні та діездатні суб’єкти місцевого самоврядування, які змогли б повноцінно представляти спільні інтереси територіальних громад [4, с.120].

В Україні спостерігається криза системи управління місцевим та регіональним розвитком, усієї системи територіальної організації влади. Як зазначає В. Борденюк, причини цієї кризи мають багатоплановий характер і значною мірою пов’язані з наступним:

1. Законодавство про управління місцевим та регіональним розвитком в Україні формувалося спонтанно, за умови відсутності єдиної законодавчої бази та без необхідної взаємоузгодженості законодавчих актів, прийнятих у різні часи та з різних питань організації місцевого самоврядування і виконавчої влади на місцях. Це призвело до наявності суттєвих суперечностей та неврегульованості багатьох питань місцевого і регіонального розвитку в чинному законодавстві.

2. Закріплена в Конституції України модель організації влади на місцевому та регіональному рівнях з позиції сьогодення є архаїчною, вона не в повній мірі відповідає європейським стандартам та принципам Європейської хартії місцевого самоврядування [5, с.26].

Якщо говорити більш детально, то ці риси можна деталізувати наступним чином:

– діюча вертикаль державної влади містить адміністративно-розпорядчі функції виконавчих органів на територіальному рівні, що призводить до дублювання функцій та зниження ефективності управління територіями;

– відсутнє належне матеріально-фінансове, кадрове та інше ресурсне забезпечення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, необхідне для виконання ними своїх завдань і компетенцій;

– за роки незалежності незадовільно вирішується бюджетне забезпечення розвитку територій, яке сьогодні відстає від європейських стандартів більше ніж у 10 разів (так, бюджетна забезпеченість із розрахунку на одного жителя села, селища, міста складає 50–700 грн. на рік, тоді як стандарти ЄС передбачають 2000 євро);

– у бюджетній системі країни домінує дотаційність сіл, селищ, міст, районів та областей, замість забезпечення умов для самодостатнього розвитку територій;

– неврегульована система розподілу повноважень та компетенцій органів виконавчої влади на місцях та органів місцевого самоврядування;

– законодавчі акти, що регулюють владні відносини на місцевому рівні, приймаються спонтанно, за відсутності єдиних концептуальних зasad. Це призводить до появи у правовому полі значної кількості протиріч та суперечностей регулювання владних відносин на територіальному рівні;

– не встановлені універсалні критерії просторових меж існуючих адміністративно-територіальних одиниць, що призводить до кількісних та якісних диспропорцій на рівні областей, районів, структур сільської місцевості;

– відсутні виконавчі структури органів місцевого самоврядування на обласному та районному рівні, що не дозволяє органам місцевого самоврядування самостійно забезпечувати розвиток відповідних територій та нести відповідальність перед населенням за ефективність своїх управлінських рішень;

– у багатьох місцях адміністративно-територіальні структури не узгоджені з конституційним визначенням суб'єктів місцевого самоврядування, що призводить до появи у межах одних територіальних одиниць одночасно кількох самостійних суб'єктів самоврядування;

– усталена система територіальної організації влади успадкувала від радянської влади тотальну безвідповідальність представників управлінських структур на місцях, звичку перевідкладати всю відповідальність на дії центру та інертність, очікування вказівок із центру з будь-яких найдрібніших проблем місцевого врядування;

– існуюча модель територіальної організації влади в Україні не відповідає європейським стандартам та принципам Європейської Хартії місцевого самоврядування, європейським вимогам регіоналізації та стримує вступ України до Європейського Союзу.

Досвід функціонування цієї моделі продемонстрував її безперспективність, неможливість адаптації до сучасних європейських моделей організації влади на місцях, забезпечення сталого місцевого та регіонального розвитку, реальної організаційної та фінансової самостійності територіальних громад, органів місцевого самоврядування [6, с.210].

Як зазначає В.С. Журавський, проблема вдосконалення місцевого самоврядування є ключовою на шляху побудови демократично-го правового суспільства. Конструктивне самоврядування народу є серцевиною справжньої демократії, запорукою соціального благополуччя населення, гарантам забезпечення прав і свобод громадян [7, с.24].

Фундаментальними принципами проведення сучасних реформ проголошується децентралізація публічної влади та субсидіарність у наданні публічних послуг [4, с.118].

Ми підтримуємо П.М. Любченка, який говорить, що для подальшого розвитку місцевого самоврядування в Україні потрібно невідкладно вирішити такі питання: а) поглиблення децентралізації влади; б) запровадження повноцінного регіонального місцевого самоврядування, створення виконавчих органів районними та обласними радами; в) усунення дновладдя на місцевому рівні шляхом удосконалення правового статусу, функціональної переорієнтації обласних та районних державних адміністрацій; г) розширення повноважень обласних рад і їх виконавчих органів шляхом

передачі їм значної частини управлінських функцій з розв'язання регіональних проблем соціальної політики, економічного та науково-технічного розвитку; д) удосконалення територіального устрою країни [8, с.57]. Крім того, невід'ємною складовою реформування системи територіальної організації влади та системи місцевого самоврядування є кардинальне змінення матеріальної та фінансової бази місцевого самоврядування та вдосконалення ресурсного забезпечення місцевого і регіонального розвитку.

Цілком зрозуміло, що реформування системи територіальної організації влади, вдосконалення управління місцевим та регіональним розвитком має здійснюватися поетапно і супроводжуватися формуванням нової нормативно-правової бази місцевого та регіонального розвитку на всіх рівнях нормативно-правового регулювання – конституційному, законодавчому та підзаконному, на засадах єдиної законодавчої ідеології, що має базуватися на незмінних концептуальних засадах та принципах.

Важливою складовою реформування територіальної організації публічної влади є муніципальна реформа. На думку В.Б. Авер'янова, муніципальна реформа має ґрунтуватися на тому, що місцеве самоврядування – основна ланка громадянського суспільства України [9, с.104].

Основними напрямами муніципальної реформи визнаються удосконалення адміністративно-територіального устрою та поділу, визначення статусу адміністративно-територіальних одиниць, населених пунктів; визначення меж населених пунктів; удосконалення системи муніципального (комунального) управління шляхом об'єднання органів місцевого самоврядування, вдосконалення структури і штатів виконавчих органів місцевого самоврядування; становлення місцевої міліції (муніципальної поліції) в системі місцевого самоврядування; визначення міст та інших населених пунктів як полігонів муніципальної реформи; створення цілісної системи підготовки та підвищення кваліфікації

муніципальних службовців; організаційне та правове забезпечення муніципальної реформи.

Разом із тим, В.С. Куйбіда вважає, що сучасний стан муніципальної реформи в Україні характеризується неготовністю до неї управлінської еліти, у тому числі й місцевої, відсутністю ідеології державного будівництва, втратою традицій української муніципальної школи, поширенням утриманських настроїв, сформованих тривалим періодом придушення місцевої ініціативи державною владою, що носила тоталітарний характер. Розвиваючи місцеве самоврядування, держава повинна надати йому самостійність для розкриття потенціалу людини і місцевих громад. Інакше кажучи, місцеве самоврядування без державної підтримки сформуватися не може, але водночас воно потребує і надійного захисту від неї ж [10, с.16].

На думку П.М. Любченка, головним завданням територіальної організації влади стає досягнення оптимального поєднання централізації та децентралізації, побудова високоефективної інституційної системи публічної влади, раціонального розмежування повноважень владних органів [8, с.59].

Ми погоджуємося з тим, що цінність місцевого самоврядування полягає в тому, що це найбільш наближений до людини, а отже, і найкраще обізнаний з повсякденними проблемами життедіяльності територіальних колективів, рівень публічної влади, а тому може найкраще забезпечити населення широким спектром громадських послуг (соціальних, побутових, торгівельних, культурних, освітніх та інших) з урахуванням місцевих особливостей [11, с.127].

За даних умов важливим напрямом муніципальної реформи є розвиток місцевої міліції (муніципальної поліції) у системі місцевого самоврядування. Адже питання підтримки належного громадського порядку в населеному пункті, охорони прав і свобод жителів села, селища, міста, забезпечення їх безпеки мають й місцеву складову. Вони безпосередньо зачіпають інтереси територіальних громад і, в силу цього, не можуть залишатися поза увагою

органів місцевого самоврядування [12, с.8]. Крім того, відомо, що формування спеціальних правоохоронних органів у структурі виконавчих органів місцевого самоврядування позитивно впливає на зростання ефективності функціонування самих органів місцевого самоврядування.

Реалізація ідеї створення місцевої міліції (муніципальної поліції) буде сприяти упорядкуванню взаємовідносин органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, дасть можливість органам місцевої влади цілеспрямовано впливати на криміногенну обстановку і залежно від останньої визначати чисельність і склад місцевої міліції (муніципальної поліції), стратегію і тактику її використання, задовольняти потреби ресурсного забезпечення [13, с.41]. На думку ж Є.В. Петрова, однією з основних цілей створення місцевої міліції (муніципальної поліції) є насамперед забезпечення механізму реалізації органами місцевого самоврядування права на самостійну реалізацію охорони громадського порядку на території обслуговування [14, с.118].

Підрозділи місцевої міліції (муніципальної поліції) у нашій державі неодноразово створювалися органами місцевого самоврядування навіть незважаючи на існуючі організаційно-правові та фінансові проблеми. Враховуючи відсутність достатньої практики і досвіду функціонування децентралізованих підрозділів міліції в Україні виникає багато проблем, які потребують вирішення. Перш за все, це відсутність єдиної точки зору щодо доцільності існування такого роду сил охорони правопорядку. Не менш важливою проблемою є невизначеність правового статусу місцевої міліції (муніципальної поліції) законодавчому рівні, оскільки жоден із запропонованих законопроектів стосовно створення та діяльності місцевої міліції (муніципальної поліції) в Україні не був прийнятий. А нормативно-правові акти, що приймалися, через деякий час або призупинялася їх дія, або вони взагалі були скасовані.

Рішення щодо створення міліції, яка утримується за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету, приймалося сільською, се-

лищною, міською радами на основі Закону «Про місцеве самоврядування в Україні». Проте на даний час в Україні п.39 ст.26 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» скасовано. На нашу думку, дане рішення не відповідає сучасним європейським тенденціям розвитку місцевого самоврядування. Крім того, до відання органів місцевого самоврядування віднесено досить широкий перелік повноважень у сфері правоохоронної діяльності в системі місцевого самоврядування. Ця діяльність тісно пов'язується з функціонуванням правоохоронних органів виконавчої влади, суду, прокуратури, різноманітних державних служб, інспекцій, що здійснюють функції нагляду та контролю за дотриманням законності та правопорядку. Безперечно, що такий стан речей вимагає створення спеціальних органів для їх реалізації. На нашу думку, прийняття законодавчого акту, який би врегулював питання створення та статусу місцевої міліції (муніципальної поліції), яка утримується за рахунок відповідного місцевого бюджету, є вельми необхідним.

Говорячи про створення місцевої міліції (муніципальної поліції), слід визначитись з територіальним рівнем, на якому ці органи можуть бути створені. На думку І.В. Дробуш, існує незаперечний факт: колективні потреби села, селища, міста не завжди можуть бути забезпечені в межах первинних адміністративно-територіальних одиниць і зазвичай виходять за їх рамки [15, с.135].

Органи місцевої міліції (муніципальної поліції), які будуть утворені, мають працювати виключно на території своєї територіальної громади. Однак в окремих випадках, ці органи можуть застосовуватись на території іншої територіальної громади. Цими випадками можуть бути: встановлення Президентом України надзвичайного стану або відповідні заходи МВС щодо затримання злочинців, припинення порушень громадського порядку, масових порушень, які можуть бути, і які органи місцевої міліції (муніципальної поліції) можуть використовувати на своїй території.

Успіх розвитку місцевого самоврядування значною мірою залежить від його сприйняття і підтримки з боку громадськості, що є можливим лише за умови достатнього рівня довіри до місцевих рад та їх виконавчих органів. Проте місцевим органам влади поки що не вистачає довіри й підтримки з боку населення. Це зумовлено переважно недостатнім рівнем відкритості, „прозорості” їх діяльності. Тому слід активно застосовувати різноманітні форми спілкування й взаємодії з громадськістю, переходити від примітивного інформування до рівноправного діалогу, якомога ширше заливати громадян у публічну дискусію для визначення пріоритетів та механізмів реалізації реформ у сфері місцевого самоврядування, у процес вироблення публічно-правових рішень [8, с.60]. Ми вважаємо, що створення місцевої міліції (муніципальної поліції) із залученням жителів відповідної територіальної громади сприятиме вирішенню даного питання.

Невід’ємною складовою реформування системи територіальної організації влади та системи місцевого самоврядування є кардинальне змінення матеріальної та фінансової бази місцевого самоврядування та вдосконалення ресурсного забезпечення місцевого і регіонального розвитку. Зазначена проблема напряму пов’язана із можливістю розвитку місцевої міліції (муніципальної поліції) в Україні. Адже, як відомо, місцева міліція (муніципальна поліція) фінансується за рахунок коштів місцевого бюджету.

Цілком зрозуміло, що створення місцевої міліції (муніципальної поліції) потребує значних грошових витрат (на виділення та відповідне обладнання спеціальних приміщень, грошове забезпечення особового складу, його навчання, пошиття форменного одягу, видачу посвідчень, придбання спеціальних засобів, транспорту тощо). Але досвід функціонування даних підрозділів свідчить, що органи місцевого самоврядування, враховуючи економічний стан держави, підходять досить зважено до вирішення питання щодо утворення даних підрозділів.

Безперечно, утримання місцевої міліції (муніципальної поліції) за рахунок місцевого бюджету вимагає суттєвої зміни бюджетної політики держави в цілому і відповідного збільшення дохідної частини місцевих бюджетів. Це має бути здійснено за рахунок збільшення відсотків відрахувань до місцевих бюджетів із загальнодержавних податків, що розподіляються між Державним і місцевими бюджетами. При цьому, слід додержуватись пропорційності при розподілі бюджетних асигнувань між тими місцевостями, де прийнято рішення про створення місцевої міліції (муніципальної поліції), і там, де такі рішення не прийняті [16, с.91].

Однак, на нашу думку, може бути застосовано й змішаний спосіб фінансування організації та діяльності місцевої міліції (муніципальної поліції). Так, у разі делегування у систему місцевого самоврядування повноважень у сфері охорони правопорядку, прав і свобод громадян, повинно бути забезпечено й відповідне фінансове та матеріальне забезпечення з боку держави. У цьому випадку, фінансування місцевої міліції (муніципальної поліції) повинно здійснюватись із державного бюджету.

Крім того, постає питання відповідальності працівників місцевої міліції (муніципальної поліції) у разі спричинення їх діями шкоди здоров’ю та життю громадян; зловживання з боку місцевих органів влади і, перш за все, міського голови стосовно використання даних підрозділів; необхідність виділення в законі сухо самоврядних функцій місцевої міліції (муніципальної поліції); підбір та підготовка кадрів; чітке визначення підрозділів, які можуть бути створені в складі місцевої міліції (муніципальної поліції). І безсумнівно, однією з важливих проблем є правові гарантії та соціальний захист працівників місцевої міліції (муніципальної поліції).

Проведене дослідження дає підстави для висновку, що муніципальна реформа, започаткована в Україні, має обов’язково включати й створення підрозділів місцевої міліції (муніципальної поліції) та інших органів правоо-

хоронної спрямованості. Представницькі й виконавчі органи місцевого самоврядування повинні отримати «силові придатки», здатні забезпечити охорону громадського порядку на території відповідної громади, а також примусове виконання рішень представницьких і виконавчих органів. Це сприятиме оптимальній децентралізації правоохоронної діяльності, підвищенню ефективності муніципального управління та зміцненню авторитету місцевого самоврядування.

Досвід функціонування місцевої міліції (муніципальної поліції) в Україні свідчить про необхідність реформування місцевої публічної влади в напрямі розширення його компетенції з одночасним створенням належної матеріальної і фінансової основи для здійснення органами місцевого самоврядування покладених на них відповідно до закону функцій і завдань.

Децентралізація має стати політикою центральної влади для передачі органам місцевого самоврядування ряду компетенцій, які до цього здійснювалися державою, і по забезпеченням фінансових, правових та організаційних умов для їх виконання.

З'ясування можливих організаційно-правових моделей майбутньої місцевої міліції (муніципальної поліції) в Україні є перспективним напрямком подальших наукових досліджень у даній сфері.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жовнірчик Я. Ф. До питання розвитку територіальної організації місцевого самоврядування в Україні / Я. Ф. Жовнірчик // Науковий вісник Акад. муніципального управління: Серія «Управління». Державне управління та місцеве самоврядування. – 2009. – Вип. 1 (7). – С. 284–290.

2. Тихомирова Л. В. Юридическая энциклопедия / Тихомирова Л. В., Тихомиров М. Ю. ; под ред. М. Ю. Тихомирова. – Изд-е 5-е, доп. и перераб. – М., 2001. – 972 с.

3. Баймуратов М. О. Муніципальна влада: актуальні проблеми становлення і розвитку в

Україні : монографія / М. О. Баймуратов, В. А. Григор'єв. – Одеса : Юридична література, 2003. – 248 с.

4. Батанов О. Концептуальні аспекти реформи конституційної моделі місцевого самоврядування в Україні / О. Батанов // Право України. – 2009. – № 12. – С. 117–125.

5. Борденюк В. Місцеве самоврядування в механізмі держави: конституційно-правовий аспект / В. Борденюк // Право України. – 2003. – № 4. – С. 25–31.

6. Данилькевич М. І. Правові основи реформування регіональних органів виконавчої влади та системи місцевого самоврядування / М. І. Данилькевич // Науковий вісник Юрид. акад. М-ва внутр. справ. – 2005. – № 2 (21). – С. 208–215.

7. Журавський В. Питання реформи місцевого самоврядування в Україні / В. Журавський // Право України. – 2005. – № 11. – С. 24–27.

8. Любченко П. Місцеве самоврядування в Україні: концептуальні підходи реформування / П. Любченко // Право України. – 2009. – № 5. – С. 55–60.

9. Державне управління в Україні : навч. посібник / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К. : Ін-т держ. і права ім. В.М. Корецького, 1999. – 266 с.

10. Куйбіда В. С. Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування : монографія / В. С. Куйбіда. – К. : МАУП, 2004. – 432 с.

11. Бориславська О. Місцеве самоврядування як форма децентралізації та гарантія демократичного політичного режиму / О. Бориславська // Вісник Львівськ. ун-ту. Серія юридична. – 2011. – Вип. 52. – С. 127–133.

12. Кравченко В. Муніципальна міліція в Україні: проблеми визначення законодавчого статусу / В. Кравченко // Організаційно-правові проблеми створення та діяльності муніципальної міліції в Україні : учебово-метод. посіб. – К. : Арніка-2, 2000. – 157 с.

13. Когут Я. М. Правова основа організації та діяльності місцевої міліції в Україні / Я. М. Когут // Науковий вісник Львівськ. юрид. ін-ту. Серія юридична. – 2005. – Вип. 2. – С. 37–42.

14. Петров Є. В. Становлення місцевої міліції / Є. В. Петров // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2002. – № 2. – С. 117–124.
15. Дробуш І. В. Механізм функціонування регіональних органів місцевого самоврядування в Україні / І. В. Дробуш // Держава і право. – 2004. – № 24. – С. 134–140.
16. Петренко М. Я. Деякі питання організації та діяльності місцевої міліції в Україні / М. Я. Петренко // Право і безпека. – 2005. – Т. 4. – № 1. – С. 89–93.

Гудзь Т. І. Проблеми та перспективи розвитку місцевої міліції (муніципальної поліції) в умовах реформування територіальної організації публічної влади в Україні / Т. І. Гудзь // Форум права. – 2011. – № 4. – С. 154–161 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/FP/2011-4/11gtivuu.pdf>

Розглядаються проблеми та перспективи розвитку місцевої міліції (муніципальної поліції) в умовах реформування територіальної організації публічної влади в Україні. Робиться висновок, що муніципальна реформа, започаткована в Україні, має обов'язково включати й створення підрозділів місцевої міліції (муніципальної поліції), які здатні забезпечити охорону громадського порядку на території відповідної громади, а також примусове виконання рішень органів місцевого самоврядування.

***

Гудзь Т.И. Проблемы и перспективы развития местной милиции (муниципальной полиции) в условиях реформирования территориальной организации публичной власти в Украине

Рассматриваются проблемы и перспективы развития местной милиции (муниципальной полиции) в условиях реформирования территориальной организации публичной власти в Украине. Делается вывод, что муниципальная реформа, начатая в Украине, должна обязательно включать и создание подразделений местной милиции (муниципальной полиции), которые в состоянии обеспечить охрану общественного порядка на территории соответствующей территориальной громады, а также принудительное выполнение решений органов местного самоуправления.

***

Gudz T.I. Problems and Prospects of the Local Police (Municipal Police) in the Reform of the Territorial Organization of Public Administration in Ukraine

Problems and prospects of the local police (municipal police) in the reform of the territorial organization of public administration in Ukraine are considered. It is concluded that municipal reform, launched in Ukraine, and must necessarily include the creation of local police departments (municipal police), which are able to ensure protection of public order in the relevant territorial community, and forced the implementation of decisions of local governments.